

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloquentia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Confutatio. Pro cœco reo parricidij per ἀνακόλ[...]δον, & ἀπίδανον. Capvt
XL.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](#)

di causa vetat: ut cum causa, non telum que-
reretur, qui sui defendendi causa telo esset
vitus, non hominis occidendi causa habuisse
telum iudicaretur.

Vide item, quæ haber Cicero pro Amer.
42. 44. 45. 48. 52. 54. Cæcina. 82. 84. Muren.
67. Hatusp. 17.

Confutatio.

Pro cœco reo parricidij per ἀνακόληθον,
Dov, & απιδωρ.

CAPUT XL.

Volo nunc scire quemadmodum dicat explicitum, tam difficile facinus: cœcus parricidium cogitauit, cum quo cuius se commisit oculis iturus per totam domum? Quem ducem elegit ille, qui erat in cubiculo suo solus? Secum, opinor, secum deliberat. Sufficit sibi, cum homine expeditissimo loquitur. Cur enim socium conscientiae querat? omnia potest scire. Primum nox quando sit: Deinde propicere sollicitate, an omnis familia dormiat: Gradu suspenso ponere certa vestigia, & in omnem timoris sui partem sollicitum circumagere vultum. O quam parum est in metu, ipsos etiam oculos habere. Ita non iste sibi dixit: Occidere quidem patrem volo, sed quem sequentur haec manus? Nocte solus egrediar, sed quando perueniam: puras non iunctis habitare liminibus: domus inter patrem, filiumque media. Quantum erroris, quantum moræ! spatium ingens, & vix metendum. Cœcitas inconsulta quid agis? nox autem deficiet. Quid si deinde, tuncque vigilauerit: quid si nouera? Age limen inueniam, cardinem sine strepitu mouebo, dormientis cubulum intrabo, quiescentem feriam patrem, semel satis erit, nec nouera vigilabit. Securus egrediar, sciente nullo reuertar. Vota sunt ista, sed oculorum, cœcius desperaret etiam, si tam multa nox polliceretur. Hoc loco queram necesse est, quæ ratio fuerit, ut iuuenis ad parricidium suo potissimum gladio uteretur. Nimirum illud in meatem venit, quia erat reliktus. Nam si alienum, & ignotum in vulnere patris gladium reliquifset, poterat de percussore dubitari. Hic artulit suum, ut etiam si euassisser, tanten ferro suo teneretur. Cur ergo, inquis, gladium in cubiculo tuo habebas? quia habueram semper, quia versus illo non eram. Ferrum ego patti-

cido meo, tot autem annos præparaui, & secundum illum, quem minabar, patri tandem innoens fui. Ego eram ferro, ac mente parvus, & tot abiect noctes, autem gladium illum familiarem oculis tuis feci, autem omnibus seruulis notum. Peperit in cubiculo meo, tanquam testis conscientiae meæ, palam in medio, negligenter, sic ut subterhi possit. Non illud conscientia trepida velauit, tam notus in cubiculo fuit, quam exortus dominii.

Confutatio, in qua explicatur lxx.

Lex, qui parentes in calamitate deseruerit, insepultus abieciatur.

Filius, ut patrem redimeret è vinculis, matrem cœcam reliquit.

Pater alligatus est, mater cœca est. Vnus ^{Quin de} vtrique filius, magna locorum distanti. Ha- ^{ela 6.} bet lex in medio debitorem. Due ad virum manus, ad vtrunque non potes, nisi hanc mi- sero conditionem imponimus, ut quicquid fecerit, projicendus sit. Si exierit, mater sepe- lit veritatem: si remanserit, pater.

De peroratione.

CAPUT XLI.

Peroratio, quasi extremus actus restat, ^{nisi momentum.} oratori strenuo, & diligentí minime negligendus: Et eo quidem magis excoendus, quod, quæ ultimo loco ducuntur, aculeum mentibus auditorum, potissimum infigere, atque relinquere debeant. **HENRICVS** ille ^{Henrici} MAGNVS, cuius, ut & Regis optimi, & sua ^{Magni iu-} uisitimi Parentis saepius iucundissime recurrit ^{dicium de} memoria, ut magnum, & in omnibus rebus ^{oratoribus.} elatum fuit eius iudicium, dicebat se oratores ex perorationibus cognoscere, quod initio artificiosis illigata verborum structuris, ad numeros ferretur oratio: sub finem natura ipsa, se in suis moribus promeret frequentius. Euenit vnu plerunque multis, ut initia habeant splendida, lento, & iacentes exi- tus. Cum enim toti in illud, quod primum occurrit, in exornanda sciect proceria, acerri- ma mentis cogitatione ferantur, extrema, vel peroratio- ian hebescenibus ingenij, & industriae acu- leis, vel certe temporis penuria, perquam ne- glecta, atque arida esse patiuntur. Itaque initio, cum elaborate orationis, veluti pennis innixi rapiuntur, placent sub finem, defici- ente iam arte, cum parum naturæ habeant.

Mm 2 auct

Quinti.
act. I.